

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

*Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale-Ministarstvo Rada i Socialne Zaštite-Ministry
of Labour and Social Welfare*

REPUBLIKA E KOSOVËS
QEVERIA

Në mbështetje të nenit 93 paragrafi 4 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës ;

Në pajtimi me nenin 4 paragrafi 3 të Rregullores për Punën e Qeverisë së Kosovës nr. 01/2007; Në përputhje me nenin 3 dhe 16 të Rregullores 2001/27, për Ligjin Themelor të Punës në Kosovë;

Me qëllim të krijimit të një kornize ligjore për format e parandalimit dhe eliminimit të punëve më të rrezikshme të fëmijëve në Republikën e Kosovës,

Nxjerr

UDHËZIMI ADMINISTRATIV NR. 17/2008
PËR
PARANDALIMIN DHE ELIMINIMIN
E PUNËVE MË TË
RREZIKSHME PËR FËMIJËT NË KOSOVË

Neni 1
Qëllimi

Qëllimi i këtij Udhëzim Administrativ është përcaktimi, parandalimi dhe eliminimi i formave më të rrezikshme të punëve të fëmijëve në Republikën e Kosovës.

Neni 2 Përkufizimet

1. Në kuptim të këtij Udhëzimi Administrativ, shprehjet në vijim kanë këtë domethënie;

1.1 “Fëmijë” është personi nën moshën 18 vjeçare;

1.2 “Puna e lejuar për fëmijë” është pjesëmarrja e fëmijëve në aktivitete ekonomike, që nuk janë të dëmshme për zhvillimin dhe shëndetin e fëmijës, posaçërisht nuk e pengojnë atë që të vijojë shkollimin dhe shfrytëzimin e kohës së lirë;

1.3 “Punë e Rrezikshme e Fëmijëve “(PRrF), është puna që mund të rezultoj me vdekje, lëndime (shpeshherë permanente) apo sëmundje (shpeshherë permanente) të fëmijëve si pasojë e kushteve të dobëta të sigurisë dhe shëndetit në vendin e punës;

1.4 “Punë e detyruar” nënkupton punën ose shërbimet të cilat kërkohen nga fëmija, nën kërcënim me ndëshkim, përkundër vullnetit të tij;

1.5 Monitorimi i Punës së Fëmijëve (MPF), është sistem i cili përmes mekanizmave të vet bën identifikimin, tërheqjen, dhe mbrojtjen e fëmijëve nga format e rrezikshme të punës si dhe dokumentimin e vazhdueshëm të trendëve dhe shtrirjes së punës së rrezikshme të fëmijëve;

1.6 Komiteti i Kosovës mbi Parandalimin dhe Eliminimin e Punës së Fëmijëve, (KKPEPF), është trup koordinues dhe monitorues i programeve për parandalimin dhe eliminimin e punës së fëmijëve i themeluar me vendim nr. 5/166 të Kryeministrit të Kosovës;

1.7 Grupi Teknik për Monitorimin e Punës së Fëmijëve (GTPMPF), është grup ndërministror i themeluar nga KKPEPF-ja me mandat për inicimin, përkrahjen, koordinimin dhe mbikëqyrjen e funksionimit të strukturave lokale të MPF-së;

1.8 Komiteti Lokal i Veprimit (KLV), është rrjet komunal për Monitorimin e Punës së Fëmijëve;

Neni 3 Mbrojtja e veçantë

Fëmijët gëzojnë mbrojtje të veçantë në sigurinë në punë, mbrojtje të shëndetit dhe ambientit të punës.

Neni 4 Puna e detyruar

Ndalohet puna e detyruar ose shërbimet të cilat kërkohen nga fëmija, nën kërcënim me ndëshkim, përkundër vullnetit të tij.

Neni 5
Puna e natës

Ndalohet puna e fëmijës prej orës 20:00 deri 06:00.

Neni 6
Ngritja dhe bartja e peshave të rënda

1. Ndalohet për fëmijën:

1.1 Ngritja dhe bartja e kohëpaskohshme mbi 15 kg për meshkuj (M)dhe mbi 10 kg për (F);

1.2. Ngritja dhe bartja e vazhdueshme mbi 10 kg për (M) dhe mbi 5 kg për (F).

Neni 7
Ndalimi i punëve që kërkojnë ekuilibër të posaçëm

Ndalohet puna e fëmijës që kërkon ekuilibër të veçantë.

Neni 8
Puna në thellësi dhe mjedise të mbyllura

Ndalohet puna e fëmijës nën sipërfaqe të tokës, nën ujë dhe në vende të mbyllura.

Neni 9
Puna në lartësi

Ndalohet puna e fëmijës në lartësi mbi 2 m.

Neni 10
Ndalimi ndaj ekspozimit

Ndalohet puna e fëmijës që mund të shkaktojë dëme në shëndetin e tyre, për shkak të ekspozimit ndaj temperaturave ekstreme të larta apo të ulëta, apo ndaj zhurmës dhe dridhjes.

Neni 11
Ndalimi i ekspozimit ndaj substancave të rrezikshme

1. Ndalohet puna e fëmijës që përfshin ekspozim ndaj substancave biologjike, kimike, fizike, dhe toksike të cilat paraqesin rrezik për shëndetin e tij;
2. Ndalohet puna e fëmijës që i ekspozohet radioaktivitetit.

Neni 12
Ndalimi i punëve në sektorin e bujqësisë dhe pylltarisë

1. Ndalohet puna e fëmijës në sektorin e bujqësisë dhe pylltarisë, si në vijim;
  - 1.1 Operimi me makina bujqësore;
  - 1.2 Spërkatja me pesticide;
  - 1.3 Puna në korrje-shirje;
  - 1.4 Punë të rënda fizike në fusha;
  - 1.5 Prerja e drunjve;
  - 1.6 Puna në thertore (therja, bartja dhe shitja e kafshëve).

Neni 13
Ndalimi i punës në rrugë

1. Ndalohen të gjitha punët në rrugë për fëmijët nën moshën 15 vjeçare;
2. Ndalohet puna në rrugë e fëmijës prej moshës 15 deri 18 vjet, si në vijim:
  - 2.1 Bartja e mallrave,
  - 2.2 Pastrimi i parafangove të automjeteve,
  - 2.3 Bartja e mallrave me karrocë,
  - 2.4 Kërkimi i lëmoshës.

Neni 14
Ndalimi i punës me mbeturina

Ndalohet puna e fëmijës në gjurmimin, grumbullimin dhe bartjen e mbeturinave.

Neni 15
Ndalimi i punës në eksploatimin e pasurive natyrore

Ndalohet puna e fëmijës në eksploatimin e pasurive natyrore.

Neni 16

Sistemi i Monitorimit të Punës së Fëmijëve

MPF-ja përmes mekanizmave të vet bën: identifikimin, vlerësimin, tërheqjen, mbrojtjen, parandalimin, verifikimin, dhe përcjelljen me qëllim të parandalimit dhe eliminimit të punëve më të rrezikshme të fëmijëve sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 17

Konsolidimi i të dhënave mbi punën e fëmijëve

1. Grumbullimi dhe konsolidimi i të dhënave për punën e fëmijëve bëhet sipas formave standarde të dizajnuara nga DIPS-ja.
2. Baza e të dhënave për evidentimin e fëmijëve të përfshirë në PRrF dhe shërbimet e ofruara funksionon në kuadër të DIPS-së.
3. Komiteti Lokal i Veprimit konsolidon të dhënat mbi punën e rrezikshme të fëmijëve në nivel lokal dhe në periudha gjashtëmujore i paraqet raport DIPS-së.
4. DIPS-ja në bazë vjetore konsolidon të dhënat në nivel qendror në bazë të raporteve të pranuar nga KLV-të.
5. DIPS/GTP mbi MPF-në i raporton KKPEPF-së në baza vjetore për situatën e PRrF-së, trendët e shtrirjes sipas lokacioneve gjeografike dhe sektorëve, masat e ndërmarra dhe rekomandimet për hapa të mëtutjeshëm për parandalimin dhe eliminimi e punës së rrezikshme të fëmijëve.

Neni 18

Përrjashtimet

1. Çdo punë e fëmijës, e paguar apo e papaguar, punë vullnetare apo formë e masave alternative ndaj të miturve në konflikt me ligjin, punë si pjesë e praktikës profesionale apo çfarëdo lloj angazhimi tjetër i fëmijës mund të lejohet vetëm nën mbikëqyrjen përkatëse dhe pasi të jenë evidentuar të gjitha rreziqet potenciale dhe të jenë planifikuar masat për kontrollimin e rreziqeve të mundshme të cilave mund t'u ekspozohet fëmija.
2. Për fëmijët që kanë arritur moshën minimale të punësimit, tërheqje nga puna e rrezikshme konsiderohet largimi/evitimi i rreziqeve nga vendi i punës dhe përmirësimi i kushteve të punës.

Neni 19

Mekanizmi i rishikimit

Plotësimi dhe ndryshimi i punëve më të rrezikshme për fëmijët në Kosovë të përcaktuara sipas këtij Udhëzimi Administrativ bëhen sipas rekomandimeve të KKPEPF-së.

Neni 20 Zbatimi

Mbikëqyrjen në zbatimin e dispozitave të këtij Udhëzimi Administrativ e bën Inspektorati i Punës.

Neni 21 Gjobat

1. Për shkeljen e dispozitave të përcaktuara sipas këtij Udhëzimi Administrativ, Punëdhënësi gjobitet sipas gjobave të paraparë me Ligjin Nr. 2003/19 për Siguri në Punë, Mbrojtje të Shëndetit të Punësuarve dhe Ambientit të Punës.

2. Inspektori i Punës në rast se konstaton shkelje të dispozitave të përcaktuara sipas këtij Udhëzimi Administrativ nga ana e prindit apo kujdestarit, ndëshkohet sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 22 Hartimi i Strategjisë dhe Planit të Veprimit

Në afat prej gjashtë muajsh, pas hyrjes në fuqi të këtij Udhëzimi, KKPEPF-ja nxjerr Strategjinë dhe Planin e Veprimit për Parandalimin dhe Eliminimin e Formave më të Rrezikshme të Punës së Fëmijëve në Kosovë.

Neni 23 Hyrja në fuqi

Ky Udhëzim Administrativ hyn në fuqi ditën e nënshkrimit nga Kryeministri i Qeverisë së Republikës së Kosovës.

Hashim Thaçi

Kryeministër i Republikës së Kosovës

Shtator, 2008